

CONSELL DE LA INFORMACIÓ DE CATALUNYA (CIC)

El **Consell de la Informació de Catalunya** va néixer per vetllar pel compliment del Codi Deontològic que el Col·legi de Periodistes de Catalunya havia aprovat l'any 1992. Des d'aleshores és un punt de referència ètic per a l'exercici del periodisme. Ho dèiem amb la declaració que el 20 d'octubre firmarem conjuntament amb el Col·legi i les onze universitats que imparteixen estudis de periodisme a Catalunya: *“El periodisme honest i responsable és més necessari que mai. El repte ètic del periodisme és la lluita activa contra la desinformació i l'expansió de la mentida; la construcció d'espais de credibilitat i confiança que aportin informació rigorosa i veraç als ciutadans, espais que mai contribueixin a la discriminació o al foment dels prejudicis o l'odi. En definitiva, els valors del periodisme que són l'essència del Codi Deontològic”*.

El Codi Deontològic, també, dèiem, “és la principal eina amb la qual el periodisme compta per exercir el seu servei a la societat”. El repte del CIC és garantir-ne el compliment, en bé de la qualitat democràtica. Per això, *“necessitem que tingui els recursos suficients per poder exercir l'encàrrec que ha rebut per part de la societat, i que les seves resolucions siguin efectives”*. Realitzem una funció pública i, com a tal, hem de tenir el suport institucional de les administracions, de manera que garanteixin l'existència del CIC i el respecte a les seves resolucions. Aquest objectiu hi hem dedicat molts esforços durant l'any 2021.

El CIC és una peça clau de la construcció democràtica en la mesura que és una eina d'autoregulació per garantir la qualitat del periodisme. I sense una informació veraç, crítica, responsable, al servei dels ciutadans, no hi pot haver una democràcia plena. En aquesta finalitat, el CIC constitueix un pont, un vincle, entre la professió i els ciutadans. I també amb les universitats, responsables de la formació dels futurs periodistes.

L'expressió tangible d'aquesta voluntat van ser les jornades que vam celebrar el 25 de novembre sobre ètica i periodisme, on les universitats van exposar els treballs acadèmics entorn de la deontologia periodística. Des del CIC, vam entendre aquesta trobada com l'inici d'un treball compartit amb el Col·legi i el món acadèmic per afrontar, junts, els reptes ètics que afronta el periodisme. El CIC ha contribuït a aquesta reflexió col·lectiva amb l'estudi *Algoritmes en les redaccions: reptes i recomanacions per dotar a la intel·ligència artificial dels valors ètics del periodisme*, realitzat per la investigadora Patrícia Ventura.

L'any 2021 ha estat el segon que hem viscut sota la pandèmia. Roger Jiménez, a l'anterior memòria, la del 2020, va aportar valuoses reflexions. Amb la perspectiva d'un any més a les espatlles, podem insistir en el fet que la pandèmia va evidenciar, de nou, que els periodistes i mitjans de comunicació hem de tenir la màxima llibertat d'informació i d'opinió, però hem d'exercir aquest deure amb la responsabilitat inherent a un servei públic.

En situacions com les derivades de l'emergència sanitària resulta vital que els periodistes i els mitjans de comunicació fomentin la consciència social dels ciutadans, sense renunciar a la imprescindible crítica a la gestió de les administracions. La denúncia dels errors en la gestió de la pandèmia ha d'apel·lar, també, a l'autoresponsabilitat de les persones.

Vivim temps molt difícils i complexes. Els mitjans i els periodistes hem de tenir un compromís ferm amb la formació d'una consciència crítica dels ciutadans. I, en cap cas, no hem de contribuir a la confusió que es pot generar en una situació tan complexa com la provocada per la pandèmia o la guerra a Ucraïna. I encara menys, aprofitar l'angoixa i la incertesa per aplicar fórmules pensades exclusivament per aconseguir audiència a qualsevol preu, en lloc d'oferir una informació de qualitat. Aquests principis els hem recordat des del Consell de la Informació de Catalunya .

El vincle entre la llibertat d'expressió i la llibertat d'informació és indeleble. L'article 19 de la Declaració Universal dels Drets Humans estableix que "totes les persones tenim dret a la llibertat d'expressió i opinió, que inclou investigar i rebre informacions/opinions i si es vol difondre-les, sense cap mena de limitació, i per qualsevol mitjà d'expressió".

La llibertat de premsa vol dir que els periodistes i els mitjans de comunicació tenim el dret i el deure a servir als ciutadans, per sobre d'altres interessos polítics o econòmics. És a dir, la llibertat d'expressió dels periodistes està al servei dels ciutadans, i ha d'estar fora de perill de les pressions o represàlies, tant dels poders com de les mateixes empreses editores. El dret a la informació no és dels periodistes, és dels ciutadans. Aquest principi és bàsic a l'hora de considerar la responsabilitat ètica dels periodistes i dels mitjans de comunicació.

Cada vegada hi ha una actitud més crítica dels ciutadans cap a la tasca dels periodistes i els mitjans de comunicació. De vegades s'expressa de forma molt distorsionada a les xarxes socials, però la presa de consciència sobre el valor essencial de la informació a l'hora de garantir una democràcia de qualitat és esperançadora. En el CIC en som testimonis a través de les queixes que la ciutadania ens fa arribar. Entre elles destaquen les que fan referència a continguts que fomenten discriminacions de persones i col·lectius, conflictes d'interessos, publicitat encoberta, informacions distorsionades per aconseguir audiència a qualsevol preu i la vulneració dels drets d'autor.

Si el dret a la informació és dels ciutadans, com poden els ciutadans tenir garanties que aquesta informació respon als criteris deontològics dels periodistes? Depèn de la responsabilitat personal del periodista i de la responsabilitat corporativa dels mitjans. Però qui vetlla perquè sigui així?

Els consells de la informació de les democràcies estem per donar resposta a aquesta, creixent i necessària, consciència crítica de la ciutadania respecte al periodisme. Perquè tots sabem que el periodisme honest és més necessari que mai per preservar els valors democràtics.

Altres activitats

ORGANITZA	LLOC	ACTIVITAT	DATA
AIPCE	online		22-24 setembre 2021
Consell de la Informació de Catalunya i Col·legi de Periodistes de Catalunya	Col·legi Periodistes Catalunya	de de Jornada sobre ètica periodística 	25 de novembre de 2021

Intervenció del secretari general del CIC A Fòrum Media Premià de Mar

PREMIÀ FÒRUM MÈDIA
la comunicació que ve

30 de novembre de 2021
19h
C/ Sant Antoni, 66

PREMIÀ FÒRUM MÈDIA - col·labora amb un espai d'informació i debat relacionat amb la indústria de la comunicació i el sector de la comunicació. Cada dia hi haurà un debat i un taller de treball amb els participants. Cada dia hi haurà un taller de treball amb els participants. Cada dia hi haurà un taller de treball amb els participants.

9:30h	Benvinguda
9:30h	Acte Inaugural Núria Ferrer, directora general del CIC Lluís Berling, director d'Àrea del CIC Francesc Torra, director del Fòrum Premià de Mar
10:00h	Biografia d'una comunicació en canvi Pau Ferrer Marc Haldós, cap de Lluïma de l'Àrea del CIC Jorge Pérez Martí, director de comunicació de l'Àrea del CIC
10:30h	Focus CIC
11:00h	La transformació digital de les emissions locals Marta Ferrer, directora general del CIC Eduard Llorens, director de comunicació de l'Àrea del CIC Pau Ferrer Marta Haldós, cap de Lluïma de l'Àrea del CIC Jorge Pérez Martí, director de comunicació de l'Àrea del CIC
12:00h	Agents d'activitat jurídica La regulació de l'Àrea del CIC Marta Ferrer, directora general del CIC Eduard Llorens, director de comunicació de l'Àrea del CIC Pau Ferrer Marta Haldós, cap de Lluïma de l'Àrea del CIC Jorge Pérez Martí, director de comunicació de l'Àrea del CIC
13:00h	Periodisme al segle XXI La regulació de l'Àrea del CIC Marta Ferrer, directora general del CIC Eduard Llorens, director de comunicació de l'Àrea del CIC Pau Ferrer Marta Haldós, cap de Lluïma de l'Àrea del CIC Jorge Pérez Martí, director de comunicació de l'Àrea del CIC
14:00h	Cloenda Marta Ferrer, directora general del CIC Eduard Llorens, director de comunicació de l'Àrea del CIC Pau Ferrer Marta Haldós, cap de Lluïma de l'Àrea del CIC Jorge Pérez Martí, director de comunicació de l'Àrea del CIC

Inscripcions per activitat presencial:
Enllaç al formulari: [https://forms.gle/...](#)
Podria seguir-ho a través de [WhatsApp](#) i [Facebook](#)

30 de novembre de 2021

Tramitació de queixes rebudes al CIC

El CIC, en l'exercici de les seves funcions, aprova resolucions que vincularan a les parts que voluntàriament acceptin el seu arbitratge. **Qualsevol persona o entitat pot presentar una queixa per la lesió comesa per part d'un professional o mitjà de comunicació.**

Al 2021 s'han obert 26 expedients de tramitació ordinària, dels quals 5 han quedat per tramitació pel 2022.

També el CIC s'ha pronunciat en set ocasions al llarg de l'any a través de comunicats als mitjans de comunicació, sobre temes relacionats amb menors, nudisme, llibertat d'expressió o defensa del Codi Deontològic.

(més informació a la [memòria anual del CIC](#)).

Acords sobre les queixes resoltes al Ple del CIC

Expedient núm. 13/2020: Escrit de queixa presentat pel senyor C.T. en relació al programa *El Suplement*, de Catalunya Ràdio, emès el dia 12 de setembre de 2020. En concret, la queixa fa referència a la secció de viatges anomenada *Roda el món que el periodista Xavier Moret fa en aquest programa. La queixa també s'adreça a la revista National Geographic.*

Expedient núm. 14/2020: Escrit de queixa de M.A.G. contra Telecinco per la possible manipulació que fa una periodista en un directe, fet que podria vulnerar el Codi Deontològic al considerar que es criminalitza l'independentisme.

Expedient núm. 15/2020: Escrit de queixa de J.M. contra *El Punt*, Catalunya Ràdio, Vilaweb, Núvol i *Recomana.cat* per un suposat conflicte d'interessos en periodistes que treballen en aquests mitjans i que a més han estat contractats per Fira Mediaterrania de Manresa.

Expedient núm. 16/2020: Escrit de queixa d'un grup de pares d'alumnes d'un institut contra *La Vanguardia* i *El Punt Avui* per una possible vulneració del criteri 2 del Codi Deontològic per difondre dades imprecises sobre un error en un cribratge i confinament de nens de l'institut.

Expedient núm. 17/2020: Escrit de queixa del sots-director de l'escola concertada Col·legi Singuerlín, sobre l'article del Diari Públic del dia 26 de novembre de 2020 per utilitzar sense permís una fotografia de l'interior de l'escola publicada al seu Instagram.

Expedient núm. 18/2020: Queixa online del sots-director de l'escola religiosa concertada Col·legi Singuerlín, sobre un article del Diari Públic del dia 26 de novembre de 2020, per falsedat de la notícia i difamació.

Expedient núm. 1/2021: Escrit de queixa de J.F. contra Catalunya diari per un possible cas de conflicte d'interessos al no quedar-li clar quan es tracta d'informació o de publicitat en notícies relacionades amb Mercadona.

Expedient núm. 2/2021: Escrit de queixa de J.F. contra The New Barcelona Post per unes notícies sobre la Diputació de Barcelona en les que pot haver conflicte d'interessos al no quedar clar si es tracta d'informació o publicitat.

Expedient núm. 5/2021: Escrit de queixa de l'Oficina per la No Discriminació (OND) de l'Ajuntament de Barcelona contra una notícia de El Periódico que porta com a títol "Las prostitutas piden ayuda para evitar los contagios" i més concretament per les imatges que apareixen que poden vulnerar el Codi Deontològic.

Expedient núm. 6/2021: Escrit de queixa de la Xarxa 9 Barris Acull contra una informació publicada pel mitjà Metròpoli Abierta sota el títol "Turó de la Peira, el 'territorio comanche' de Nou Barris", que creuen que és xenòfoba, que incita a l'odi i discriminació i que assenyalava a col·lectius, nacionalitats i religions, fet que podria vulnerar el Codi Deontològic de la professió.

Expedient núm. 7/2021: Escrit de queixa de R.R. en la que demana la rectificació i/o la retirada d'una informació publicada a hipertextual.com perquè se'n sent perjudicada.

Expedient núm. 8/2021: Escrit de queixa de la senyora CMF perquè creu "vergonyós" el titular de la notícia publicada al suplement En Blau de elnacional.cat, arran de la mort del cantant Àlex Casademunt que deia: "Laia, la quapa mare de la filla d'Àlex Casademunt, destrossada al tanatori".

Expedient núm. 10/2021: Escrit de queixa de J.F. per una notícia sobre el supermercat Mercadona publicada a El Nacional en la qual considera que no queda clar si es tracta de periodisme o bé publicitat.

Expedient núm. 11/2021: Escrit de queixa de J.F. per una notícia publicada a El Periódico perquè creu que no queda clar si és periodisme o publicitat quan parla Aigües de Barcelona.

Expedient núm. 12/2021: Escrit de queixa de G.J. per una informació del digital Diari Més Tarragona titulada "Piden 12 años de prisión por una agresión sexual a una menor" per estimar que es vulnera el criteri 10 del Codi Deontològic sobre presumpció d'innocència.

Expedient núm. 13/2021: Escrit de queixa de J.F. per diverses informacions publicades al número d'abril de la revista Freqüència sobre el supermercat Mercadona, Eurecat i Caixabank perquè considera que no queda clar si es tracta de publicitat o bé periodisme.

Expedient núm. 14/2021: Queixa de M. P. relacionada amb el programa de ràdio

"El món a Rac1" de Jordi Basté per la confusió que li crea el fet que es faci la recomanació d'uns llibres dies abans de Sant Jordi i no saber si es tracta d'una notícia cultural o bé publicitat.

Expedient núm. 15/2021: *Queixa de J.V. P., fotògraf professional, per la possible vulneració de l'annex C del Codi Deontològic per part del diari digital La República Checa (Tarragona) per la utilització d'imatges de la seva propietat sense permís.*

Expedient núm. 16/2021: *Escrit de queixa de C.T. sobre la promoció que fa el mitjà digital Núvol sobre una obra de teatre titulada "Brossa és brossa" al entendre que es pot haver produït una vulneració del criteri 7 del Codi Deontològic.*

Expedient núm. 3/2021: Escrit de queixa de J.M.F. pel programa Delicatessen d'Icat (CCMA) en considerar que es fan comentaris racistes i expressions ofensives que poden vulnerar el Codi Deontològic.

Expedient núm. 4/2021: Escrit de queixa de A.F. sobre el programa de Ricard Torquemada La TDT de Catalunya ràdio per entendre que es produeix un conflicte d'interessos per part del periodista en fer publicitat de productes i serveis durant la seva funció informativa. Revisió de la ponència del Ple anterior

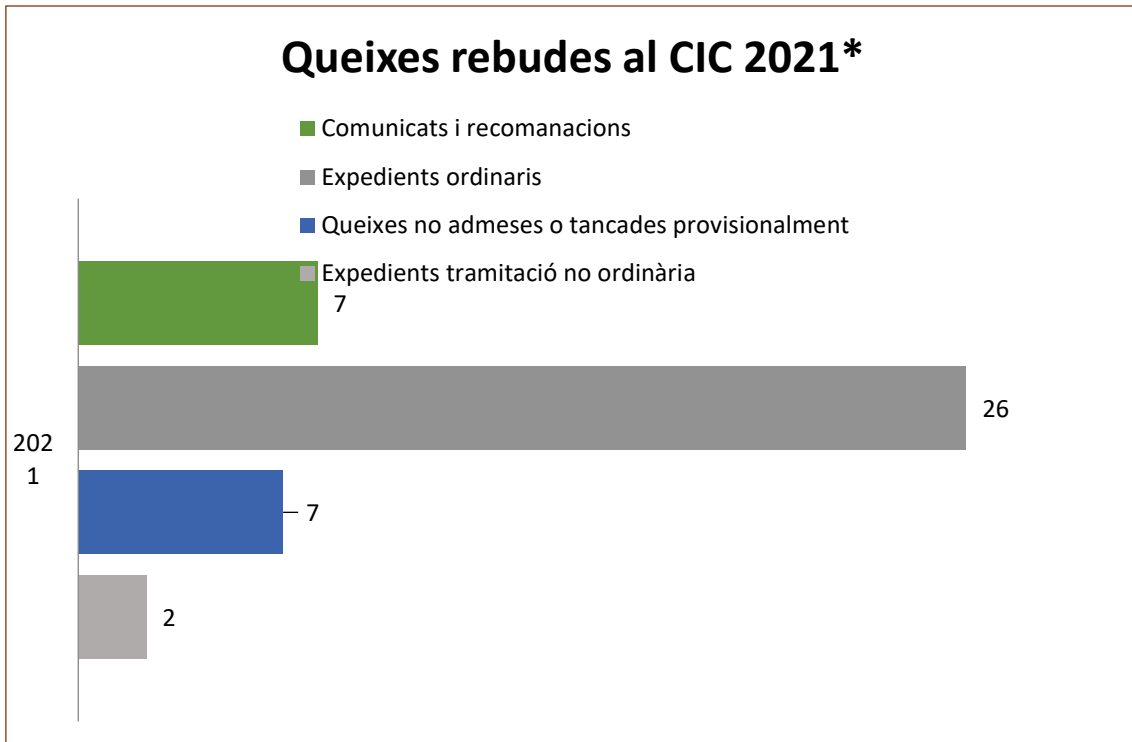
Expedient núm. 18/2021: Queixa on-line del senyor A.V., presentada amb data 25 de juny de 2021, sobre la possible vulneració del criteri 7 del Codi Deontològic de la professió periodística de Catalunya per dos publireportatges de l'Ajuntament de Caldes de Montbui publicats en els números 79 (març 2021) i 81 (maig 2021) de la revista Calderí de la citada població.

Expedient núm. 20/2021: Queixa online de la sra. M.C. en relació a una crítica teatral publicada a La Vanguardia sota el títol "Mama Winnie" en considerar que qui signa la crítica té a més el càrrec de director de Continguts i Recerca del Teatre Lliure, on es fa l'espectacle.

Expedient núm. 21/2021: Escrit de queixa de l'Ajuntament del Masnou per una informació publicada a la secció Viure de La Vanguardia, la qual consideren que pot a ver vulnerat el criteri 1,2, 3 i 10 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 22/2021: Escrit de queixa de A.L., de l'Assemblea por una escuela bilingüe de Cataluña en relació al programa Els Matins de TV3 de data 8 de setembre de 2021 per la entrevista a la consellera d'Investigació i Universitats, per considerar que es pot haver vulnerat el Codi Deontològic.

Expedient núm. 23/2021: Queixa online d'una ciutadana en relació al possible conflicte d'interès del periodista Josep Corbella pel fet de, per una banda, pertànyer al recentment constituït Comitè Científic Assessor sobre la Covid-19 del Departament de Salut i, per l'altre, estar publicant a La Vanguardia articles sobre actuacions del mateix Departament.



** 5 dels expedients queden per tramitació al 2022.

Compromesos amb la ètica periodística.

El CIC lliura un segell de compromís ètic als mitjans i associacions adherits la qual cosa suposa un reconeixement de la tasca dels mitjans que poden reforçar la seva credibilitat davant dels ciutadans.